

Latvijas Bankas Ilgtspējas konsultatīvais forums

2026. gada 29. oktobris

Foruma mērķis ir veicināt **savstarpēju izpratni, kvalitatīvu informācijas apmaiņu un strukturētu dialogu** starp Latvijas Banku, finanšu sektoru, tautsaimniecības nozaru pārstāvjiem, politikas veidotājiem, zinātnes un vides ekspertiem un publisko datu turētājiem.

Darba kārtība:

1. Eiropas Savienības ilgtspējas risku prudenciālais ietvars
2. Aktualitātes un turpmākā sadarbība

ES ilgtspējas risku prudenciālais ietvars

Latvijas Banka

2026. gada oktobris

ES kredītiestāžu regulējošais un uzraudzības ietvars

ES tiesību akti

CRD VI un CRR III: ESG risku pārvaldība, uzraudzības pilnvaras.

EBA pamatnostādnes

Kopējās gaidas ESG risku novērtēšanai un pārvaldībai.

Kredītiestādes

Būtiskuma izvērtējums, pārvaldība, kontrole, plāni.

ECB / LB uzraudzība

SREP, tematiskās pārbaudes, dialogs, korektīvi pasākumi.

Uzraudzības objekts:

Finanšu riski un iestāžu spēja tos pienācīgi pārvaldīt.

Metožu izvēle:

ESG risku pārvaldīšanas jomā novērtēšanas metodes vēl tikai attīstās – piemērotu metožu izvēle ir kredītiestāžu pienākums

Kredītiestāžu pienākumi ESG risku pārvaldības jomā

Prasību izpilde tiek veikta samērīgi ar iestādes lielumu, sarežģītību un riska profilu.

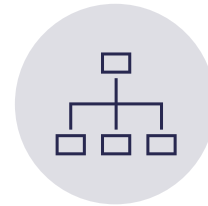
Identificēšana

ESG faktoru radīto finanšu risku būtiskuma izvērtējums.

Novērtēšana

Īstermiņa, vidēja un ilgtermiņa perspektīva; ekspozīcijas un riska kanāli.

Pārvaldība

Atbildība, limiti, kontroles, riska apetīte un iekšējie procesi.

Uzraudzība un plānošana

Rādītāji, monitorings, prudenciālie pārejas plāni.

Vides risku finansiālā būtiskuma novērtējums

Vides faktors

Ūdens resursi, augsne, ekosistēmas, piesārņojums.

Pārneses kanāls

Ražošanas pārtraukumi, izmaksu pieaugums, regulējuma ietekme.

Finansiālā ietekme

Naudas plūsma, nodrošinājuma vērtība, saistību izpildes spēja.

Risks kredītiestādei

Kredītrisks, tirgus risks, operacionālais un reputācijas risks.

Proporcionāli noteikts prasību apmērs un detalizācija

Eiropas Banku iestādes pamatnostādnes par vides, sociālo un pārvaldības (VSP) risku pārvaldību (EBA/GL/2025/01) vides risku jomā nosaka **plašākas un detalizētākas prasības lielākajām kredītiestādēm**:

Mazām un vidējām kredītiestādēm

- ✓ Kvantificēt klimata riskus.
- ✓ Pienācīgi izprast citus vides riskus, tostarp tādus, kas izriet no dabas daudzveidības samazināšanās.
- ✓ Noteikt riska rādītājus identificētajiem būtiskajiem vides riskiem.

Lielākajām kredītiestādēm

... papildus arī:

- ✓ Identificēt no ekosistēmu pakalpojumiem būtiski atkarīgās nozares un nozares ar būtisku ietekmi.
- ✓ Attīstīt metodes dabas daudzveidības zuduma finansiālo seku izvērtēšanai.
- ✓ Saistīt novērtējumu ar bankas riska profilu.

ECB, Eiropas Banku iestādes (EBI) un Latvijas Bankas kredītiestāžu uzraudzības prioritātes

ECB

2026–2028

Prudenciālā uzraudzība Eiropā

1 Noturība pret ģeopolitiskiem un makrofinansiāliem riskiem

- Stabili kredītstandarti un riskam atbilstoša cenu noteikšana.
- Pietiekams kapitāls un CRR III.
- Klimata un ar dabu saistīto risku pārvaldība.

2 Darbības noturība un IKT spējas

- DORA, kibersdrošība, ārpakalpojumi.
- Riska dati un pārskatu kvalitāte.
- Ilgākā termiņā: digitalizācija un MI.

EBI

2027

Vienota uzraudzības prakse ES

1 Efektīvs vienotais tirgus, stabilitāte un ilgtspēja

- Ģeopolitiskie riski un ārējie šoki.
- Inovāciju iespējas un riski.
- 2027: stresa testi, krīzes gatavība, piesardzīgas kredītzaudējumu aplēses.

2 DORA un MiCA uzraudzības spēja

- Noturība pret kiberriskiem.
- IKT atkarību un krāpšanas kontrole.
- Tehnoloģiju un MI risku pārvaldība.

Latvijas Banka

2026–2028

Finanšu tirgus uzraudzība Latvijā

1 Finanšu un operacionālā noturība

- Biznesa modeļu pelnītspēja.
- Jauno kredītu kvalitāte un pārvaldība.
- Atbilstība prasībām: ilgtspēja, digitālā noturība un kibersdrošība.
- Jauni riski un ģeoekonomiskās pārmaiņas.

2 Pakalpojumu pieejamība, saprotamība un atbilstība klientu vajadzībām

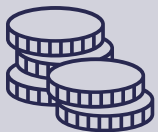
- Kredītiestādēm: pakalpojumu pieejamība, arī potenciāla valsts apdraudējuma gadījumā.

Kredītiestāžu uzraudzības process

SREP

Risku būtiskuma, pārvaldības un risku kontroles kvalitātes novērtējums.

Tematiskās un klātienes pārbaudes

Padziļināta analīze, ja tai rada pamatu risku apmērs vai uzraudzības novērojumi.

Uzraudzības dialogs

Papildus informācijas iegūšana, risku apmēra novērtējuma un kredītiestāžu rīcības plānu apspriešana.

Korektīvie pasākumi

Pasākumi trūkumu novēršanai atbilstoši konstatētajam riskam un uzraudzības pilnvarām.

ESG datu pieejamība un pielietošana

Datu avoti

Publiskie datu avoti, uzņēmumu atklātā informācija, klientu sniegtie dati.

Datu ierobežojumi

Nepilnīgs pārklājums, dažāda precizitāte un ierobežota salīdzināmība.

ES vienkāršošana

Sašaurināts obligātās uzņēmumu ESG informācijas atklāšanas tvērums; **kredītiestāžu riska pārvaldības prasības saglabājas.**

Uzraudzības pieeja

Samērīga datu izmantošana, skaidri pieņēmumi, dokumentēta nenoteiktība.

Latvijas Bankas uzraudzības pieeja

Uz riskiem balstīta uzraudzība

– pielāgota pieeja atkarībā no kredītiestādes un tai būtisko risku specifikas, nevis vienāda procesa piemērošana visos gadījumos.

Riska būtiskums

Finansiāli būtisku ESG faktoru un to pārneses kanālu izvērtēšana.

Proporcionalitāte

Uzraudzības intensitāte atbilstoši bankas riska profilam un sarežģītībai.

Praktiska izpilde

Bankas pamato savu novērtējumu, datu kvalitāti un kontroles efektivitāti.

ES ietvars

Uzraudzības pasākumi balstīti CRD/CRR, EBA un ECB kopējā ietvarā.